

ĐỔI MỚI SÁNG TẠO NỘI DUNG, PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC CỦA GIÁNG VIÊN Ở CÁC TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TỈNH HIỆN NAY

HOÀNG THỊ CHUNG

Trường Chính trị tỉnh Hải Dương

Ngày nhận bài: 16/02/2022; Ngày phân biên, biên tập và sửa chữa: 28/02/2022; Ngày duyệt đăng: 07/03/2022

ABSTRACT

Innovating content and teaching methods of lecturers at provincial political schools is an important issue to contribute to the training of human resources for the country in general and in each locality in particular. The article clarifies the necessity and innovations in teaching content and teaching methods over the past time. On that basis, the article proposes a number of contents and measures to improve the innovation of teaching contents and methods at provincial political schools in the coming time.

Key words: Innovation; teaching content and method; lecturer; provincial political school.

Trong mọi hoạt động của con người, sáng tạo có ý nghĩa đặc biệt quan trọng không những bảo đảm cho công việc hoàn thành đúng tiến độ, mà còn tạo ra năng suất chất lượng cao được nhiều người đánh giá, thừa nhận, nhất là đối với nội dung, phương pháp giảng dạy của giảng viên ở các trường Chính trị tỉnh hiện nay lại càng quan trọng hơn bao giờ hết. Đổi mới sáng tạo nội dung, phương pháp dạy học của giảng viên ở các trường Chính trị tỉnh là nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, cuốn hút người học, góp phần vào việc khắc phục những hạn chế, bất cập trong dạy và học, phát huy ưu điểm, tích cực của nền giáo dục nước nhà thời gian qua, phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, đưa nước ta có vị thế, uy tín cao hơn trên trường quốc tế.

I. TÍNH TẤT YẾU ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VỀ NỘI DUNG, PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC CỦA GIÁNG VIÊN Ở CÁC TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TỈNH

Dạy học là quá trình truyền thụ tri thức lý luận, kinh nghiệm của người dạy đến với người học một cách nhanh nhất, hiệu quả nhất, người học không thể nắm được tri thức, cách tiếp cận vấn đề nếu như không có sự định hướng của người dạy. Vì vậy, trong dạy học giáo viên phải không ngừng đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp đưa người học khám phá, nắm bắt được nhiều tri thức, góp phần hoàn thiện mục tiêu, yêu cầu nhiệm vụ đã đề ra. Chính từ sự vận động, phát triển của thực tại xã hội đặt ra yêu cầu cho người dạy phải không ngừng đổi mới sáng tạo cập nhật những vấn đề nội dung mới để thông tin đến với người học; từ sự phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc hiện nay đặt ra cho nội dung, phương pháp dạy học phải có sự đổi mới sáng tạo, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao hiện thực hoá quan điểm, đường lối của Đảng, Nhà nước về các mục tiêu, chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao vị thế, uy tín của đất nước trên trường quốc tế. Một nền giáo dục mở, phát triển phải luôn có tính đổi mới sáng tạo trong đó, làm thế nào nâng cao được chất lượng dạy và học cho các đối tượng ở các trường Chính trị tỉnh hiện nay và thời gian tới là vấn đề được đội ngũ giảng viên các trường Chính trị tỉnh rất quan tâm. Do đó, đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp dạy học của giảng viên ở các trường Chính trị tỉnh là hoạt động tích cực, chủ động của cơ quan, lực lượng và giảng viên với yêu cầu cao của mục tiêu, nhiệm vụ giảng dạy đem đến cho người học những kiến thức mới trong quá trình học tập bằng con đường tối ưu, hiệu quả, phù hợp nhất. Đại hội lần thứ XIII của Đảng đặc biệt nhấn mạnh đến sự đổi mới sáng tạo ở các ngành, lĩnh vực khác nhau của đời sống xã hội, trong đó giáo dục, đào tạo và khoa học công nghệ là hai lĩnh vực được nhắc đi nhắc lại nhiều lần. Đây chính là chìa khoá mở ra thành công của sự phát triển, hội

nhập, giáo dục, đào tạo với những con người được đào tạo cơ bản sẽ từng bước đưa những nghị quyết của Đảng đi vào thực tiễn cuộc sống.

Trong những năm vừa qua, đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp dạy học của giảng viên ở các trường Chính trị tỉnh được Ban Giám hiệu các trường Chính trị tỉnh, cơ quan đào tạo và khoa giáo viên quán triệt sâu sắc đầy đủ quan điểm, đường lối của Đảng, Nhà nước về đổi mới nâng cao chất lượng dạy và học trong bối cảnh đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, mở cửa, hội nhập sâu rộng vào quốc tế. Ban Giám hiệu các trường Chính trị tỉnh đã lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện, trong đó tập trung vào hoạt động đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp dạy học của giảng viên; chỉ đạo cơ quan đào tạo tiến hành kiểm tra, đánh giá chất lượng giảng dạy của giảng viên ở trên lớp, dự giờ giảng của giảng viên; hướng dẫn giảng viên cách soạn giáo án, bài giảng theo đúng quy định của cấp trên; tổ chức lấy ý kiến đánh giá phản hồi của người học đối với giảng viên; giao nhiệm vụ cho giảng viên tham gia thi giảng viên dạy giỏi các cấp; tổ chức sơ kết, tổng kết đánh giá đổi mới về nội dung, phương pháp giảng dạy của giảng viên, có biểu dương, khen thưởng đối với giảng viên có nhiều đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp được đồng nghiệp, người học thừa nhận, đánh giá cao, có sức lan toả sâu rộng trong ngành giáo dục, đào tạo.

Tuy nhiên, việc đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp dạy học của giảng viên ở các trường Chính trị tỉnh hiện nay còn chậm, chưa có đột phá mới về nội dung, phương pháp. Kế hoạch đổi mới sáng tạo đã có, đã rõ, song tổ chức thực hiện như thế nào vẫn là khâu yếu, khó khăn nhất. Đó vẫn là phương pháp dạy học truyền thống, lối mòn, truyền tải lại nội dung kiến thức đã có trong sách giáo khoa, giáo trình chưa cập nhật, bổ sung nội dung mới, vấn đề đang được người học quan tâm hiện nay là gì; phương pháp dạy học đơn điệu, chưa có sự kết hợp hài hoà, nhuần nhuyễn giữa các phương pháp dạy học, xác định phương pháp nào là chủ đạo, trung tâm; việc thiết kế bài giảng chưa hợp lý, lô gích, bổ sung những thông tin, hình ảnh chứng minh cho vấn đề trình bày của giảng viên; một số giảng viên thiếu tinh tích cực, chủ động trong đổi mới sáng tạo, còn có biểu hiện ngại đổi mới sáng tạo, luôn có tâm lý ở trong mức an toàn, không nên đi trước, làm trước, giữ khoảng cách an toàn cho bản thân là trên hết, trước hết. Cơ quan, lực lượng liên quan ít kiểm tra, đánh giá đổi mới sáng tạo trong dạy học của giảng viên, từ đó có những nhắc nhở cho kịp thời, phát huy được tính tích cực, chủ động của giảng viên.

II. MỘT SỐ BIỆN PHÁP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO NỘI DUNG, PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC CỦA GIÁNG VIÊN Ở CÁC TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TỈNH THỜI GIAN TỚI

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho đội ngũ giáo viên các trường Chính trị tinh về tầm quan trọng của việc đổi mới sáng tạo

Mỗi giáo viên phải quán triệt và nhận thức sâu sắc tầm quan trọng của việc đổi mới sáng tạo là chủ trương nhất quán của Đảng, Nhà nước ta. Đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp nhằm phục vụ cho nhiệm vụ giảng dạy, nghiên cứu khoa học cho các đối tượng đang học ở các trường Chính trị tinh. Thường xuyên tự đổi mới sáng tạo nội dung, phương pháp dạy học, không có nội dung, phương pháp nào là tuyệt đối, luôn có sự bổ sung, phát triển phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh lịch sử mới; đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp dạy học là đề nâng cao năng lực chuyên môn công tác, đáp ứng ngày càng cao hơn của xã hội hiện nay. Các chủ thể lãnh đạo, quản lý phải làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục cho đội ngũ giáo viên đổi mới sáng tạo nội dung, phương pháp dạy học bám sát quan điểm, đường lối của Đảng; phải gắn với đối tượng đào tạo; phải có sự kết hợp chặt chẽ giữa các bộ phận, lực lượng, đặc biệt là người dạy và người học; phải luôn đề cao tinh thần, trách nhiệm của mình trong quá trình đổi mới sáng tạo nội dung, phương pháp dạy học; không phải tùy hứng thích thì đổi mới sáng tạo, không thì thôi. Căn cứ vào từng bài học, đối tượng để có đổi mới sáng tạo cho phù hợp. Các bộ phận, lực lượng đều phải nâng cao nhận thức, trách nhiệm của mình về đổi mới nội dung, phương pháp dạy học cho các đối tượng, phải thường xuyên thích ứng cho phù hợp với thực tiễn vận động, phát triển của xã hội.

Hai là, đổi mới sáng tạo phải phù hợp, linh hoạt nâng cao được chất lượng giáo dục, đào tạo cho các đối tượng

Trên nền tảng nội dung, phương pháp dạy học đã có sẵn, mỗi giáo viên cần căn cứ vào điều kiện thực tiễn của bản thân để đổi mới sáng tạo cho phù hợp, linh hoạt, hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được giao. Tránh tình trạng đổi mới sáng tạo nhưng không có nội dung nào là đột phá, sáng tạo vẫn mô hình, cách thức, phương pháp cũ. Theo đó, giáo viên phải thích ứng nhanh với thành tựu của Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, sử dụng thành thạo công nghệ thông tin để khai thác, nắm bắt những ý tưởng mới cần triển khai cho nội dung bài giảng của mình; biết lồng ghép giữa các nội dung với nhau, phá phong cách dạy truyền thống, thay vào đó phương pháp mới sáng tạo từ cách tiếp cận đến giải quyết vấn đề. Phải mạnh dạn đưa ra những ý tưởng mới không được trái với quan điểm, đường lối của Đảng, Nhà nước cho người học. Xây dựng các tình huống trong bài giảng và nội dung là những kiến thức đã được người học biết, không nên đưa ra câu hỏi quá khó cho người học; cập nhật nội dung mang tính thời sự nóng bỏng có liên quan trực tiếp đến bài giảng, từ đó có những định hướng kịp thời cho người học, không để người học rơi vào trạng thái không có phương hướng, xa sút niềm tin vào tương lai, còn có những đắn đo, do dự ở phía trước. Phương pháp trong giảng dạy có sự biến hoá linh hoạt, sáng tạo, không có định một phương pháp, kết hợp nhiều phương pháp, trong đó xác định được phương pháp nào là trung tâm, chủ đạo, phương pháp nào phân tích, chứng minh cho người học; ngôn ngữ giàu cảm xúc và có sự biểu cảm ở trong đó. Có những khám phá, khai thác ở các chiều cạnh khác nhau của nội dung bài giảng đem đến cho người học nhiều thông tin nhất. Một bài giảng thành công không chỉ ở mặt nội dung, phương pháp mà còn được biểu hiện ở ấn tượng của bài giảng có sâu đậm không, sau bài giảng đó động lại ở người học vấn đề gì. Đó là đích hướng đến của đổi mới sáng tạo nội dung, phương pháp dạy học nói chung và giáo viên ở các trường Chính trị tinh nói riêng hiện nay. Nếu không làm được điều này, không làm cho người học nhớ mãi về kiến thức, phong cách giảng bài thì đó không phải là đổi mới sáng tạo. Đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp dạy học của giáo viên ở các trường Chính trị tinh không phải là chúng ta cứ áp dụng tiến bộ khoa học công nghệ vào là xong; cùng một nội dung bài giảng

nhưng cách tiếp cận của mỗi người có sự khác nhau, đó chính là đổi mới sáng tạo của mỗi giáo viên.

Ba là, phát huy tính tích cực, chủ động trong đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp dạy học của giáo viên ở các trường Chính trị tinh

Mỗi giáo viên ở các trường Chính trị tinh phải tích cực, chủ động đón nhận đổi mới sáng tạo trong dạy học, xem đây là xu thế tất yếu khách quan, không thể đảo ngược; đó là quy luật xã hội không thể không hoà mình vào. Từng bước đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp dạy học theo phương châm bình tĩnh, chủ động, hiệu quả, phù hợp. Không được nóng nảy, chủ quan, đốt cháy giai đoạn, muốn đổi mới sáng tạo ngay và luôn, trong khi đó tinh thần chưa được chuẩn bị đầy đủ, kỹ càng. Xem năng lực, trình độ phương pháp của mình ở mức độ nào đưa ra đổi mới sáng tạo cho phù hợp. Thường xuyên cập nhật nội dung mới có liên quan đến bài giảng, thực luyện giáo án trước khi lên lớp, bổ sung vốn sống, kinh nghiệm vào từng nội dung, ý định cần truyền đạt cho người học; phải máy mò, chịu khó rèn luyện phương pháp tác phong sư phạm của bản thân. Không bằng lòng thoả mãn với kiến thức, phương pháp hiện có, luôn luôn đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp dạy học. Tuy nhiên, sự đổi mới sáng tạo này mang tính ổn định bền vững, có tính kế thừa, không phải đổi mới sáng tạo là bỏ cái cũ, làm cái mới, đưa ra nội dung, phương pháp mới gọi là đổi mới sáng tạo. Do đó, từng giáo viên phải cố gắng trau dồi kiến thức chuyên ngành, liên ngành, khắc phục khó khăn, gian khổ hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Không có gì tốt hơn bằng chính sự vươn lên của bản thân mỗi giáo viên trong quá trình học tập, công tác, rèn luyện mình trở thành những nhà giáo, nhà quản lý mẫu mực, tiêu biểu về kiến thức và phẩm chất đạo đức, lối sống. Chủ động trong các khâu, các bước của quá trình đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp dạy học, không nên thụ động, trông chờ vào người khác. Bản thân thầy chưa phù hợp thì đổi mới, phải thay đổi nếp sống, thói quen của mình.

III. KẾT LUẬN

Đổi mới sáng tạo là vấn đề rất cần thiết cho mỗi ngành, lĩnh vực đưa đất nước ngày càng phát triển đi lên. Đổi mới sáng tạo về nội dung, phương pháp dạy học của giáo viên ở các trường Chính trị tinh thời gian tới cần được tiến hành đồng bộ bằng nhiều con đường khác nhau. Trong đó, giáo viên là nhân tố trung tâm, cơ bản, chủ yếu của sự đổi mới sáng tạo đó, phải thực hiện đồng bộ nhiều nội dung, biện pháp từng bước khắc phục những hạn chế, thiếu sót trong dạy học, phát huy ưu điểm, thế mạnh của bản thân đem lại sự đổi thay cho nội dung, phương pháp dạy học. Những giải pháp nêu trên là một chỉnh thể thống nhất, có mối quan hệ biện chứng tác động qua lại với nhau, mỗi giải pháp có vị trí, vai trò riêng, có biện pháp thực hiện riêng. Song lại có mối liên hệ với nhau, thực hiện giải pháp này là cơ sở, tiền đề thực hiện các biện pháp tiếp theo. Trong quá trình tổ chức thực hiện cần thấy được sự linh hoạt của các biện pháp, sự vận động, biến đổi của xã hội và điều kiện thực tiễn ở mỗi nhà trường, phương pháp của mỗi giáo viên, từ đó có những cách thức, phương pháp bồi dưỡng cho hiệu quả, đạt được mục đích, yêu cầu, nhiệm vụ đề ra.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội Đại biểu Toàn quốc lần thứ XIII, tập I, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
2. Ban Chấp hành Trung ương (2013), Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế.
3. Phan Văn Kha (2006), Các giải pháp tăng cường mối liên hệ giữa đào tạo với sử dụng nhân lực có trình độ Trung học chuyên nghiệp ở Việt Nam. Đề tài mã số B-2003 52-TĐ50, Viện Chiến lược và Chương trình Giáo dục.